

Huvudman

Aneby kommun
info@aneby.se

Beslut

Datum 2025-03-24
Dnr SI 2025:1089
Sida 1 (6)

Ärendet

Tillsyn av Parkskolan, anpassad grundskola, i Aneby kommun.

Beslut

Föreläggande

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Aneby kommun att senast den **19 juni 2025** ha vidtagit nedan angivna åtgärder avseende brister rörande beslut om anpassad studiegång. De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas till Skolinspektionen.

Om Aneby kommun inte följer detta föreläggande kan mer ingripande sanktioner komma att aktualiseras.

Beslutet om föreläggande gäller omedelbart enligt 26 kap. 10 § tredje stycket skollagen. Beslutet om föreläggande får enligt 28 kap. 2 och 18 §§ skollagen inte överklagas.

Aneby kommun ska vidta följande åtgärder

Beslut om anpassad studiegång

1. Se till att det i beslut om anpassad studiegång framgår omfattningen av de avvikelser som görs från timplanen och att det utöver omfattning också framgår i vilka ämnen och vilka mål för utbildningen som omfattas av avvikelserna. Huvudmannen ska, om det finns, i samband med redovisningen inkomma med två oidentifierade beslut om anpassad studiegång som är fattade under perioden 24 mars till 19 juni 2025.
(3 kap. 12 § skollagen)

Områden utan konstaterade brister

Skolinspektionen avslutar ärendet i de delar det avser extra anpassningar och delar av arbetet med särskilt stöd.

Redovisning av åtgärder

Redovisningen av de vidtagna åtgärderna skickas via e-post till Skolinspektionen.Linkoping@skolinspektionen.se, eller per post till Skolinspektionen, Box 330, 581 03 Linköping. Hänvisa till Skolinspektionens diarienummer för ärendet (dnr 2025:1089) i de handlingar som sänds in.

Om ärendet

Skolinspektionen har utifrån uppgifter om eventuella missförhållanden våren 2025 inlett en tillsyn av Parkskolan, anpassad grundskola, i Aneby kommun.

I tillsynen har Skolinspektionen kontrollerat om verksamheten vid Parkskolan, anpassad grundskola, följer gällande bestämmelser om extra anpassningar och särskilt stöd.

Tillsynen har genomförts genom intervjuer med lärare, personal inom elevhälsan, resurspersonal, biträdande rektor och rektor samt lektionsobservationer den 24 februari 2025. Som en del av tillsynen har även dokumentation gällande särskilt stöd granskats. Huvudmannen har yttrat sig över allt material av betydelse för beslutet.

Motivering av beslutet

Huvudmannen ansvarar för att utbildningen genomförs i enlighet med bestämmelserna i skollagen, föreskrifter som har meddelats med stöd av skollagen och de bestämmelser för utbildningen som kan finnas i andra författningar (2 kap. 8 § skollagen). Vidare ska huvudmannen se till att nödvändiga åtgärder vidtas om det framkommer att det finns brister i verksamheten (4 kap. 7 § skollagen).

Föreläggande

Åtgärdsprogram

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Av intervju med rektorn och av granskade beslut om anpassad studiegång framgår att det i majoriteten av dessa beslut saknas information om omfattningen av tidsavvikelsen från gällande timplaner. Av intervjun med rektorn framgår att skälet till att ingen precisering av avvikelsen gjorts beror på svårigheter att uppskatta omfattningen av avvikelsen. Rektor anger att beslut om anpassad studiegång har fattats på grund av att

eleverna inte orkar heltidsstudier och på grund av det rektorn beskriver som medicinska skäl. Enligt rektorn kan inte heller en exakt tidsavvikelse från timplanen anges avseende vilka ämnen respektive ämnesområden som avvikelse görs p.g.a. ovan nämnda medicinska skäl.

Rättslig reglering

Av skollagen framgår att om det särskilda stödet för en elev i den anpassade grundskolan inte i rimlig grad kan anpassas efter elevens behov och förutsättningar, får ett beslut enligt 7 § innebära avvikelser från den timplan samt de ämnen och mål som annars gäller för utbildningen. Rektorn ansvarar för att en elev med anpassad studiegång får en utbildning som så långt det är möjligt är likvärdig med övrig utbildning i den aktuella skolformen. (3 kap. 12§ skollagen)

Av förarbetena till skollagen framgår bland annat att beslut om anpassad studiegång ska föregås av noggranna överväganden, eftersom det kan innebära att eleven lämnar grundskolan utan en fullständig utbildning. Elev och vårdnadshavare måste därför få information om vad ett beslut om anpassad studiegång kan innebära för elevens möjligheter att studera vidare och deras synpunkter ska inhämtas och beaktas i bedömningen (prop. 2009/10:165 s. 293 f).

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att de beslut om anpassad studiegång Skolinspektionen tagit del av inte uppfyller författningarnas krav.

I beslut om anpassad studiegång framgår varken omfattningen av tidsavvikelser från timplan eller vilka ämnen eller ämnesområde som berörs av tidsavvikelserna. För att kunna planera elevens fortsatta lärande behöver därför omfattningen av avvikelsen från ordinarie timplan framgå samt i vilka ämnen alternativt ämnesområden och mål som avvikelser beslutats. Detta är även viktigt för att rektor ska kunna följa upp att eleverna får sin garanterade undervisningstid.

Val av ingripande

Skolinspektionen får förelägga en huvudman som står under dess tillsyn att fullgöra sina skyldigheter, om verksamheten inte uppfyller de krav som följer av de föreskrifter som gäller för verksamheten (26 kap. 10 § skollagen).

Aneby kommuns verksamhet vid Parkskolan, anpassad grundskola, uppfyller inte författningarnas krav vad gäller och åtgärdsprogram. Det finns därför skäl att förelägga Aneby kommun att fullgöra sina skyldigheter och vidta åtgärder för att avhjälpa bristerna.

Områden utan konstaterade brister

Extra anpassningar och delar av arbetet särskilt stöd

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Av intervjuer med rektorn, representanter med elevhälsan och resurspersonal samt lärare framgår att om en elev inte kommer att uppfylla de betygskriterier eller kriterier för bedömning av kunskaper som minst ska uppfyllas ges eleven extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen. Av intervjuer med lärarna framgår att samtliga elever som är i behov av extra anpassningar ges det och att det finns stöd på såväl grupp- som individnivå. Exempel på extra anpassningar som används är bildstöd, tecken som alternativ och kompletterande kommunikation samt analog tidsnedräkning med så kallad time timer.

Av samtliga intervjuer framgår att om en lärare, trots extra anpassningar av den ordinarie undervisningen, befärad att en elev inte kommer att uppfylla de betygskriterier eller kriterier för bedömning av kunskaper som minst ska uppfyllas anmäler läraren detta till rektorn eller elevhälsoteamet, i vilket rektorn ingår. När en utredning om särskilt stöd påbörjas framgår det av samtliga intervjuer och av dokumentstudier att det är skolans specialpedagoger som ansvarar för dessa utredningar men att samråd sker med såväl lärare som övrig personal i elevhälsan samt vårdnadshavare. Efter genomförd utredning fattar rektorn beslut om huruvida ett åtgärdsprogram ska upprättas och vårdnadshavare informeras om rektorns beslut. I de fall ett åtgärdsprogram upprättas skickas det hem till vårdnadshavare för påseende innan beslutet fattas. I samband med att ett åtgärdsprogram utvärderas får vårdnadshavarna ta del av utvärderingar och eventuella förslag på förändringar innan ett beslut om ett nytt åtgärdsprogram fattas av rektorn. Av dokumentstudier framgår att vårdnadshavare underrättas om hur det går till att överklaga beslutet till Skolväsendets överklagandenämnd. Vidare framgår vem som är ansvarig för uppföljningen och när den ska ske. Av de dokument som Skolinspektionens utredare har studerat och av genomförda intervjuer och lektionsobservationer framgår att rektorn bland annat tar beslut om vuxenstöd i form av resursperson och anpassad studiegång, men att det som tidigare nämnts saknas en beskrivning av omfattningen av avvikelserna från den garanterade undervisningstiden.

Rättslig reglering

Av skollagen framgår att om det inom ramen för undervisningen, genom användning av ett nationellt kartläggningsmaterial eller ett nationellt bedömningsstöd, resultatet på ett nationellt prov eller uppgifter från lärare, övrig skolpersonal, en elev eller en elevs vårdnadshavare eller på annat sätt framkommer att det kan befaras att en elev inte kommer att uppfylla de betygskriterier eller kriterier för bedömning av kunskaper som minst ska uppfyllas, och inte annat följer av 3 kap. 7 § skollagen, ska eleven skyndsamt ges stöd i form av extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen. Stödet ska ges med utgångspunkt i elevens utbildning i dess helhet, om det inte är uppenbart obehövligt. (3 kap. 5 § skollagen)

Om det inom ramen för undervisningen, genom användning av ett nationellt kartläggningsmaterial eller ett nationellt bedömningsstöd, resultatet på ett nationellt prov eller uppgifter från lärare, övrig skolpersonal, en elev eller en elevs vårdnadshavare eller på annat sätt framkommer att det kan befaras att en elev inte kommer att uppfylla de betygskriterier eller kriterier för bedömning av kunskaper som minst ska uppfyllas, trots att stöd har getts i form av extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen enligt 3 kap. 5 § skollagen, ska detta anmälas till rektorn. Detsamma gäller om det finns särskilda skäl att anta att sådana anpassningar inte skulle vara tillräckliga. Rektorn ska se till att elevens behov av särskilt stöd skyndsamt utreds. Behovet av särskilt stöd ska även utredas om eleven uppvisar andra svårigheter i sin skolsituation. Samråd ska ske med elevhälsan, om det inte är uppenbart obehövligt. (3 kap. 7 § skollagen)

Av skollagen framgår att ett åtgärdsprogram ska utarbetas för en elev som ska ges särskilt stöd. Av programmet ska behovet av särskilt stöd och hur det ska tillgodoses framgå. Av programmet ska det också framgå när åtgärderna ska följas upp och utvärderas och vem som är ansvarig för uppföljningen respektive utvärderingen. Eleven och elevens vårdnadshavare ska ges möjlighet att delta när ett åtgärdsprogram utarbetas. Åtgärdsprogrammet beslutas av rektorn. Om en utredning enligt 7 § visar att eleven inte behöver särskilt stöd, ska rektorn eller den som rektorn har överlåtit beslutanderätten till i stället besluta att ett åtgärdsprogram inte ska utarbetas. (3 kap. 9 § skollagen)

Beslut av en rektor får överklagas hos Skolväsendets överklagandenämnd i fråga om åtgärdsprogram enligt 3 kap. 9 §. (28 kap. 16 § skollagen)

I ärenden som avser myndighetsutövning mot någon enskild enligt denna lag hos en kommun, en region eller en enskild huvudman tillämpas 33 och 34 §§ förvaltningslagen (2017:900) om underrättelse om innehållet i beslut och hur ett överklagande går till. (29 kap. 10 § skollagen)

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte annat än att verksamheten uppfyller författningarnas krav inom detta område. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

X Christina Hjalmarsson

Beslutsfattare

Signerat av: Christina Hjalmarsson

X Gerda Moulis

Föredragande

Signerat av: Gerda Moulis